

LA SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA

Escrit per:

Mercè Piqueras

Societat Catalana de Biologia

La Societat Catalana de Biologia (SCB) és una societat filial de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans. Va ser fundada el 1912, cinc anys després de la creació de l'Institut, amb el nom de Societat de Biologia de Barcelona. Els objectius bàsics de la SCB són el mateixos avui que quan va fundar-se: reunir investigadors i estudiosos de les ciències de la vida i de la salut que comparteixen una mateixa llengua i una mateixa cultura; sense que això signifiqui, però, convertir-se en una associació tancada.

La història de la SCB comprèn dos períodes: des de la seva creació fins al 1938, i des del 1962 a l'actualitat. L'activitat de la primera època, que se centrava fonamentalment en el camp de la medicina, està reflectida en els números 1 a 16 de la revista *Treballs de la Societat Catalana de Biologia*, publicada des del 1914. En aquest primer període, la Societat ja mantenia estretes relacions amb el món científic internacional: el 1917 va editar un butlletí en francès, el text del qual va ser inclòs en el butlletí de la Société de Biologie de Paris; i moltes figures de renom internacional, com ara Gregorio Marañón, Severo Ochoa, Otto Mayerhof, Gustavo Pittaluga, J.F. Fulton i Bernardo Houssay, van fer-hi conferències o van impartir-hi cursos de curta durada. Al mateix temps, joves socis

de la SCB van fer estades a universitats europees o americanes. Aquests contactes amb científics d'altres països van promoure el coneixement de primera mà dels avenços científics del moment i van posar a l'abast dels investigadors catalans bibliografia internacional.

La Guerra Civil Espanyola va marcar la fi d'aquella primera època de l'Institut d'Estudis Catalans i de les seves societats filials. El 1939, els locals de l'Institut i la seva Biblioteca van ser ocupats pels vencedors i cedits a altres organismes. Molts dels membres de la SCB van haver d'exiliar-se i els qui es van quedar a Catalunya van ser, en molts casos, destituïts dels seus càrrecs acadèmics. Els arxius de la SCB van ser cremats, juntament amb el número 17 dels *Treballs*, que encara no havia estat distribuït. Amb tot, la desintegració de l'Institut d'Estudis Catalans no va ser total. Mai no va deixar de pertànyer a la Union Académique International, la federació d'acadèmies científiques nacionals amb seu permanent a Brussel·les. I des de la situació de clandestinitat a què es va veure abocat, l'Institut va organitzar sessions de treball a cases particulars.

El 1962 —any en què es complia el cinquantè aniversari de la creació de la SCB—, va començar una nova etapa en la vida de l'Institut d'Estudis Catalans i de les seves societats. Això va ser possible gràcies a l'Ajut d'Òmnium Cultural, una societat que reunia la majoria d'intel·lectuals catalans que havien romàs a Catalunya després de la Guerra Civil i aquells que ja havien pogut tornar-hi. El 1976, restablerta la democràcia a Espanya, el rei Joan Carles va signar un decret reconeixent oficialment l'Institut d'Estudis Catalans com a corporació acadèmica, científica i cultural.

Durant aquesta segona època, l'estructura de la SCB com a associació científica ha canviat. Se n'han reformat els estatuts, i l'àmbit de les seves activitats s'ha estès a totes les ciències de la vida. Actualment, amb més de 1.400 socis, la SCB compta amb 19 seccions especialitzades, quatre de les quals es troben fora de Barcelona (València, Lleida, comarques de Tarragona i Alacant). Els estudiants, que en la primera època eren admesos únicament a sessions científiques molt especials, compten ara amb una Secció pròpia, que és una de les més dinàmiques, i les seves activitats són seguides amb gran interès. A més, tenen un representant en el Consell Directiu, amb els mateixos drets i deures que els altres membres d'aquest òrgan rector. D'altra banda, la SCB ha establert relacions amb altres societats científiques catalanes, com ara la Institució Catalana d'Història Natural i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, amb les quals organitzen activitats conjuntes. El 1976, la SCB i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears van restablir els Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. Aquest congressos, iniciats el 1913, no s'havien celebrat des del 1936 per la situació política del país.

El 1983 es va reprendre també la publicació de la revista anual *Treballs de la Societat Catalana de Biologia*. Des del 1962, una Comissió lexicogràfica amb representació al Consell Directiu ha contribuït a la creació i adaptació del vocabulari científic, imprescindible per a una llengua de cultura. A més de la revista *Treballs*, la SCB publica les fitxes lexicogràfiques *Què cal saber?*, que tracten temes relacionats amb la llengua i la ciència (principalment terminològics), i s'envien als socis juntament amb el programa de les activitats mensuals.

Com en l'època de la fundació de la SCB, avui als seus socis no els mou únicament l'afany científic; són conscients que pertanyen a un país petit que vol fer de la cultura la seva riquesa. La seva contribució a l'enaltiment i expansió de la cultura catalana queda reflectida en el seu àmbit de treball, que és el científic. Cal no oblidar que la ciència també forma part de la cultura.

La Societat Catalana de Biologia convida tots els lectors d'*Omnis cellula* a formar part de la institució. Els socis reben cada mes per correu postal el programa d'activitats (amb conferències, cursos, simposis, etc), i obtenen molts avantatges, des d'informació de primera mà de la Societat a descomptes en activitats, cursos, jornades, etc. A més, cada any reben un exemplar dels *Treballs de la Societat Catalana de Biologia*, llibres que compten sempre amb la col·laboració de científics de prestigi en tots els àmbits de la biologia.

La quota d'inscripció de soci estudiant és de 15 € l'any i la de soci numerari és de 33€. Certament, val la pena. Des de la revista *Omnis cellula* us animem que us hi inscriviu.

Inscripcions i més informació a:

www.iecat.net/scb